

VECKOBLADET

36

UTGIVET AV VPK OCH KU I LUND

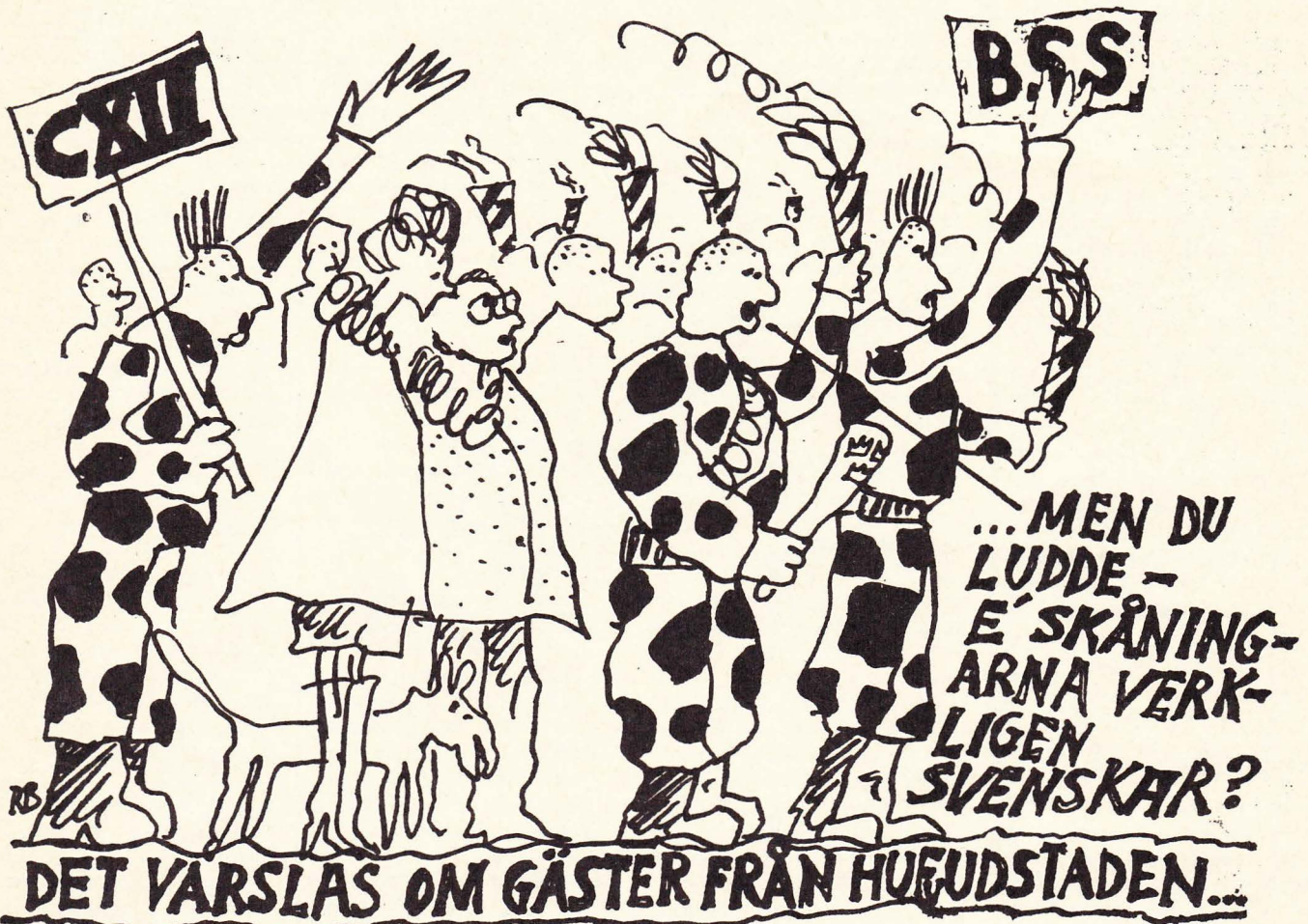
Utkommer fredagar

1987 13:e årg.

Lösnummerpris 2.00

Fredagen den 27 november

30 november med nya inslag

Lars Hultén, Karl XII-jippots organisatör, välkomnar alla "nationalister" till sitt tåg, men har bett skinnarna att klä sej diskret. VB uppmanar lundaborna att mangrant sluta upp – som motdemonstranter. Tänk på Sjöbo!

Werner börjar gärna i Lund

Lars Werner var i Malmö i lördags. Han samtalande med folk från partidistriktet och från vpk Malmö, och det av flera goda anledningar. Liksom moderaterna nationellt uppmärksammar Malmö genom att lägga sin kongress där, är det ett riksintresse för vänstern att kritisk granska utvecklingen i Malmö sedan staden blev nyliberal provbank. Det var främst Kurt Sjö-

ström som utifrån sina dubbla erfarenheter som politiker och hög socialtjänsteman berättade om de två senaste årens utveckling. Han pekade på borgarnas många misslyckanden, t ex med att infria löftena om skattesänkning, men att det fanns en objektiv grund för deras kritik av de offentliga apparaterna. Han förslög att vpk skulle utveckla ett program för demo-

kratisering av den offentliga sektorn.

Det var Lars Werner positiv till. Han underströk också att vpk i valet kommer att satsa på storstäderna och storstads-länen – vilket kan behövas i Malmö där vpk-organisationen är rätt svag. Han kommer gärna ner till Skåne i valrörelsen. Som lämplig plats för en upptakt diskuterades Lund, som Lasse hade gott intryck av från sitt besök på första maj.

Medkänsla

Trädet slog knut på en gren.

Dessa häxkonster i höstmörkret!

Ett sönderblåst svart paraply

spretar i sann sympati.

Karl Witting

30 november
och toleransen

I våras ville Karl XII-föreningen abonnera Kulturens restaurang som de hade hört så positiva saker om, och som låg i så angenäm närhet av Karl XII-bysten. Krögarnas politiska sympatier ligger inte precis åt det hållet, så de blev mildt sagt besvärade. De gjorde ett tappert försök att slippa påhälsningen genom att fräckt begära 90 kronor för en silltallrik och det dubbla för en anspråklös varmrätt. Däremot kunde man inte vara så intolerant att man rättut nekade, tyckte de.

Lars Hultén och hans karoliner kom och betalade utan att blinka.

Nu är de på väg till Kulturen igen. Vi vet att personalen där *inte* är glad åt påhälsningen. Men toleransens regler förbjuder den att låsa grinden. Så nu blir det fackeltåg i vanlig ordning.

Fast kanske inte alldeles vanligt ändå. För nu ska de folkomrösta om flyktningmottagning i Lunds östra grannkommun. Det har talats om hur det kommer att dra allahanda mörkmän till Sjöbo under det närmaste året. På samma sätt ser Karl XII-tåget ut att bli en magnet.

Det gäller bl a rasistiska skins från Stockholm. "Alla nationalister är välkomna", säger Lars Hultén. Fast han blir glad om folk med vanliga kläder dominerar tåget.

Det må bland arrangörerna och deltagarna finnas vilna traditionalister och nationalister. Men det viktiga är att de i sitt sällskap kommer att ha folk som vet precis vad de är ute efter. Det gäller bl a Hultén själv.

Motdemonstranterna brukar vara fler än demonstranterna (antalet poliser ligger däremellan). Motdemonstranterna brukar ropa "nazister!". Vissa bredvidstående tycker att det är ett vulgärt och trubbigt tillmål.

Må vara. Men i år kommer det att finnas full täckning för beteckningen.

Vi är toleranta. Vi kräver inte att polisen ska stoppa demonstrationen. Men vi hoppas att tillräckligt många och beslutsamma lundabor ska göra den omöjlig att genomföra.

Märkligt, Henrik!

Det kan synas besynnerligt att vi nu efter kårvalet fortsätter debatten om KHF/VPK visavi kårvalet och Kulturradikalerna. Men jag tror personligen att något har gått allvarligt snett i KHF-Lund. Vissa klargöranden är därför nödvändiga. Att borgerligheten nu efter höstens kårval har fått en mera stabil och homogen majoritet är illsvarslande. KHF/VPK har, och måste besinna, sin skuld till den uppkomna situationen. Men framför allt, vi får inte vara rädda för att diskutera! Inga taktiska och känslomässiga bindningar får förhindra en fri och öppen debatt!

Henrik Smith är en person för vilken jag har all respekt. Denna sympati grundar sig på hans orädda och självuppsäkrande arbete i en motspänstig förbundsstyrelse i KU under några mörkerår i början av detta årtionde. Men när jag läser samme Henriks svar på min och Jari Ströms artikel – KHF och Kulturradikalerna – i förra numret av VB, måste jag erkänna att jag inte känner igen honom. Det är en artikel som i exalterade ordalag försvarar något i grunden oförsvarbart; vi är ju egentligen överens. Det är inte förvånande att det på denna grumliga botten växer fram vissa motsägelser och logiska kullerbyttor.

Om vad är vi överens? Det är ingen tvekan om att vår gemensamma utgångspunkt är, att KHF måste stärkas som studentpolitisk organisation i Lund. Detta innebär i sin tur att KHF bör ställa upp i kårvalen. Man kan därför slå fast, att KHF – som VPK:s studentförbund – har ett politiskt existensberättigande; och att KHF Lund som organisation måste verka oberoende av Kulturradikalerna.

När nu dessa gemensamma utgångspunkter tydliggörs, så slås man av det märkliga och motsägelsefulla i resten av Henriks artikel.

1. Att försvara kulturradikalismens historia med att SKP:s i alla fall är än värre,

är naturligtvis logisk ohållbart. Det är ett argumenttekniskt knep som går ut på att slippa diskutera i sak. Kulturradikalismens historia bör studeras och kritiseras för sin egen skull.

2. Henrik hävdar att det finns viktiga punkter som skiljer oss från Kulturradikalerna. Men varför då denna uppenbara ovilja att kritiskt diskutera Kulturradikalerna i Lund? Det må vara så att Kult lyckats med bragden att engagera många ungdomar politiskt, och att man agerat motvikt till den allmänna högervägen på kåren, men det kan å andra sidan inte skylla det faktum att partiet är socialt, politiskt och ideologiskt fränksilt den arbetarrörelse vars värdeingar vi vill representera. Om KHF politiskt definierade sitt förhållande till Kulturradikalerna, skulle vänstern vinna två saker: (a) KHF skulle få större politisk klarhet och därmed slagkraft, samt (b) Kulturradikalerna skulle slippa den förkättade kommuniststämpeln.

3. Enligt Henrik så orkade KHF inte stå emot högern i deputerande, utan lämnade församlingen. Detta avslöjar i sig en högst betänklig syn på politiken. Just därför att högern stärktes borde det ju rimligen vara desto mera angeläget för VPK:s representanter att verka aktivt i deputerande. Här lyser utanförskapets bekvämlighet fram. Samtidigt måste vi inse att Kulturradikalernas starka ställning aldrig kan bli den förlösande kraften för KHF:s del – den måste komma inifrån. Det finns bara en väg: enträget arbete!

Jonas Olofsson

KHF eller Kult?

För att överhuvudtaget kunna ta ställning till Henrik Smiths polemiska inlägg mot Jonas Olofssons och min artikel i förra numret av Veckobladet, så måste jag nog försöka att ge en allmän överblick och en bakgrund till KHF:s beslut att ställa upp till kårvalet, under höstterminen -87. KHF Lunds styrelse samlades den 16 maj -87 för att diskutera KHF:s kommande verksam-

het. Under mötets gång diskuterades framför allt KHF:s eventuella valdeltagande i höstens kårval, och förbundets förhållande till Kulturradikalerna, som fortfarande är det största kärpartiet vid Lunds studentkår. Utan reservationer från styrelsemedlemmarnas sida beslutades att ställa upp i höstens kårval. För att göra en sammanfattning av diskussionerna, så skrev undertecknad en liten artikel i Veckobladet under ovannämnd månad med rubriken "KHF ställer upp". Artikelns syfte var främst att informera allmänheten om förbundets valdeltagande. Artikelns innehåll kan sammanfattas i följande punkter. 1) KHF ställer upp, för att göra studenterna medvetna om KHF, som ett socialistiskt alternativ. Ty ingen kan väl påstå att Kulturradikalerna är ett socialistiskt studentparti?. 2) Motverka den borgerliga ideologiska dominansen vid Lunds Universitet. 3) Stärka de redan existerande vänsterkrafterna vid Lunds studentkår. Alltså genom KHF:s valdeltagande tillsammans med Kulturradikalerna och Socialdemokraterna försöka uppnå till en klar vänstermajoritet på kåren och besegra studentborgerligheten med FMS och Fris i spetsen. Men så blev inte fallet, tvärtom. Och KHF Lund får nog ta en del av ansvaret för det som har hänt. Till Henrik Smith vill jag ställa några frågor. Du skriver att du har varit en av de varmaste förespråkarna, för att KHF ska ställa upp. Det kan nog finnas en sanningshalt i detta, men om så är fallet, varför detta bristande intresse för KHF:s valdeltagande? Du har överhuvudtaget inte synt till, när KHF har haft möten under våren och sommaren? Du anklagar mig för ohederlighet, men du kan inte kringgå det faktum, att jag har varit den enda personen som har velat att ställa upp på en valbar plats för KHF. Eller kan du bestrida detta? Som avslutning vill jag säga följande. Så länge KHF Lund försöker att vara ett slags stödparti för Kulturradikalerna, i alla lägen kommer följande att inträffa. Förbundet förlorar sin egen profil, sin egen ideologi socialismen och därmed sitt eget existensberättigande. Men, för de socialistiska studenters skull hoppas jag att så ännu inte är fallet.

Jari Ström

Rödgrönt alternativ tonar fram

Årets kommunala budgetdebatt, som pågår för fullt när detta skrivs, tillhör inte 1980-talets hetare. Allmänhetens intresse är också förstrött. Men i perspektiv av nästa års val har den sitt obestridda intresse. Det kan konstateras att den inomborgerliga samsynen är fortsatt god och att stämningen mellan de tre oppositionspartierna blir allt bättre. Ett rödgrönt alternativ tonar fram.

Trots färre voteringar än tidigare år och trots effektiv ledning från Nils Arne Anderssons presidium tar debatten tid. Just nu ligger man efter tidsschemat från i fjor.

Moderata moderater

Gun Hellsvik (m), kommunstyrelsens ordförande, har blivit rikspolitiker sen sist, med plats i sitt partis styrelse och en trevande start som tidsningsdebattör i allmänpolitiska frågor. Hon prövade sådana anslag även här, med allmänt tal om privatiseringens välsignelser. Men det är påtagligt hur den nyliberala vägen har sjunkit undan i lundapolitiken. Det mest konkreta av "valfrihetsskapande" privatisering som man har att peka på är projektet "90-talets barnomsorg". Och det har som bekant inte fått någon lyckad start. Att personal och fack skulle vara negativa var bara att vänta, men den starka reaktionen från allmänborgerliga föräldrar hade man nog inte anat.

Nu har ju Hellsvik själv hela tiden tillhört det moderata partiets moderata, dvs mjuka, falang. Men man ser inte heller mycket av de unga kampglada ideologer som för bara ett par år sen gjorde uppmärksammade fronderingar i bil- och privatiseringsfrågor. Christine Jönsson verkade i ett inlägg förnämlig över att bli kallad nyliberal. Det begreppet tycks inte vara något honnörssord längre.

Ekonomi har det senaste året gått på högvarv och fyllt på kommunernas kassakistor, trots statlig avtappning. Även Lunds ekonomi och likviditet är bättre nu. Något förslag om sänkt skatt kom borgarna ändå inte med, utan plussade på utgifterna inom sektorer där de egna anhängarna grufvar, som skola och äldreomsorg. Men det är upplagt för ett skattesänkingsförslag i m-partiets kommunala valprogram, tror erfarna vpk-bedömare. Ska ett sådant förslag splittra borgerligheten, som just nu sker i t ex Malmö?

Borgerliga förskjutningar

Det är inte troligt, av årets budgetdebatt att döma. Det traditionellt goda samarbetet mellan de borgerliga partierna i Lund fortsätter.

Man kan ändå notera att fp under Jörgen Jörgensen blivit allmänt piggare och därmed en nyans självständigare. Moderaternas ensidiga utspel om bussterminalen tycks fortfarande väcka irritation. Men när det kommer till voteringar är fps självständighet liten.

där vpk gått ut till c, s och mp med en öppen invitation till samarbete kring ett brett miljöpolitiskt program. Av det ovan sagda kan centern avföras från motsvarande konstellation i Lund. Men de tre andra?

Något block utgör de inte. Det kunde noteras ett i ord och sak skarpt meningsutbyte mellan Roland Andersson (vpk) och André de Richelieu (mp) om bostadspolitiken. Mp går t ex emot Lunds (tätorts) tillväxt och bostadsbidrag till ungdomar. Även andra motsättningar manifesterades mellan s/mp och s/vpk. Men två saker var nya.

Det ena var tonen mellan de tre partierna, med mindre

taktisk beräkning än ren oförmoda.

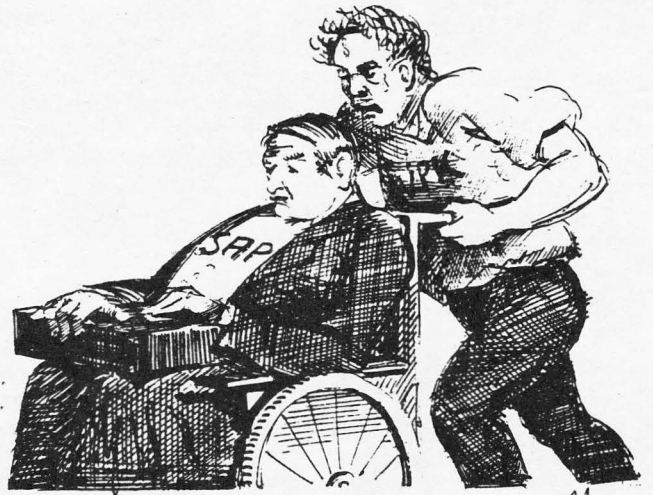
Samtidigt inger många vänsterpolitiker ett personligt förtroende. T ex tycks Larry Andow ha blivit en positiv överraskning för många.

Vi noterade också Jörgen Js allmänna angrepp på mp för att vara ett regleringsparti. Bengt Westerberg har nyss sagt något liknande, så det är säkert en nationell kampanj. Har borgerligheten gett upp hoppet om mp som möjlig samarbetspartner, även i Lund?

Men ska det kunna bli ett hållbart rödgrönt samarbete kring miljön och i förlängningen även andra frågor, måste man t ex enas kring centrala trafikproblem. S måste sluta att ge sej in i betong & asfaltallianser med m, och Lunds socialdemokrater måste kunna hålla på sej när landshövdingen vill köra över den lokala partiopinionen, som skedde med Västra Ringen.

Samtidigt är det nog bra om vpk Lund fortsätter att trycka på sin partiledning om att höja bensinskatten.

Gr

Kärnan i en rödgrön allians?

Dock la man ner rösterna om Västra Ringen som betongpartierna (m och s) drev igenom.

Centern gick emot Västra Ringen. Den går över God Jord och blir därmed till symbolfåga. När det gäller centern är det annars påfallande hur partiet har försvagats i fullmäktige sen Nils Arne A pacificerades som ordförande. Det var väl desperationen inför detta som föranledde Geirid Fiskesjö till ett utbrott om de väldiga kostnaderna för tre dars fullmäktigeprat. Lundacenterns svaghet får nog ett kraftigt utslag i nästa val. Detta är väl det stora hotet mot den borgerliga majoriteten. Vad händer i så fall?

Inget block, men . . .

Inom vpk förs just nu en debatt om "rödgrönt alternativ". Det började i Göteborg och har fortsatt i bl a Malmö,

av gnäll och nålstick och mer av ömsesidigt erkännande än vad man varit van vid. Det andra var att mp anslöt sej till arbetarpartiernas kritik av borgarnas sätt att administrativt och politiskt leda kommunen.

Borgerlig inkompetens

Den frågan har just aktualiserats genom en oberoende, kritisk granskning. Men mp har säkert egna erfarenheter. Nyss gällde det trådbussarna där det behövdes en tidsningsdebatt för att klargöra innehållet i den borgerliga majoritetens beslut. Allmänt verkar mp irriterade över att viktiga miljöfrågor utreds i det oändliga i stället för att det görs något. Det gäller t ex centrumtrafiken – även om vi misstänker att skälet där mer kan vara politiska motsättningar i det egna lägre och

Från det kommunala

Vem vårdar naturen?

Lund har en naturvårdsnämnd, men där är man positiv till en bebyggelsestruktur som innebär att bilpendlingen ökar. Förslaget till nytt kommunalt bostadsförsörjningsprogram innebär att andelen nybyggnad i Södra Sandby, Dalby och Genarp skall öka på bekostnad av Lund. Nämnden röstade ner ett förslag till uttalande från vpk, nämligen att "ur naturvårdssynpunkt bör inte bebyggelse som förutsätter bilpendling utökas".

Tre av fyra socialdemokrater stödde förslaget (dock inte skogsvårdaren Gunnar Jönsson) men ingen borgare. Vem ska vårda naturen i en borgerlig kommun? Tydligt är inte naturvårdsnämnden i alla fall.

Ann

Har du flyttat?

Skicka hela adressdelen med din gamla adress till Veckobladet, Bredgatan 28, 222 21 Lund. Min nya adress är:

Adress: .....

Postnummer: ..... Postadress: .....

Arbetshistoria

Genom Arbetshistoriska seminariet vid Lunds Universitet har ett systematiskt samarbete mellan forskare och fackliga organisationer utvecklats till den arbetarhistoriska forskningens fromma. Sedan starten hösten 1985 har seminariet haft regelbundna sammankomster varannan torsdag. Dessa har ofta samlat 25-30 deltagare, varav hälften brukar vara akademiker och hälften fackligt aktiva amatörforskare.

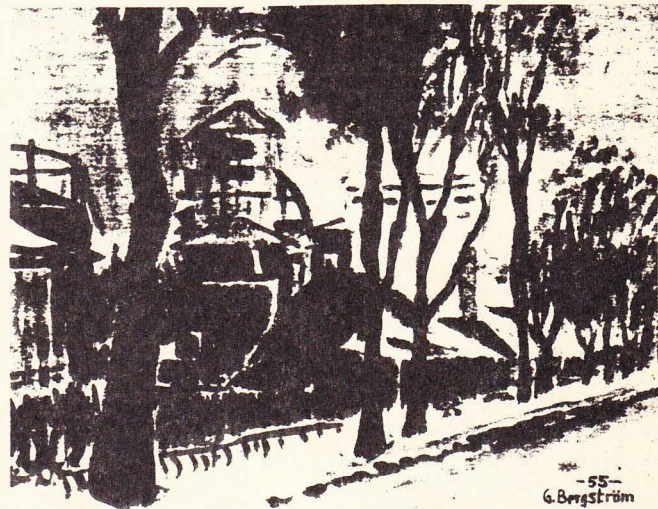
Ett beslutat av en utlöpare av verksamheten såg vi i den utställning om lantarbetarnas fackliga kamp, som visades på Kulturen i fjor. Ett annat föreligger nu i form av en bok, där första terminens föreläsningar är samlade.

Lokala förhållanden

Här finns en del allmänna översikter som Boel Berners

historik över Svensk arbetslivssociologi och Christina Carlssons artikel Kvinnor i arbete och arbetarrörelse, men de flesta bidragen behandlar lokala förhållanden, oftast i Malmö.

Den ende icke-akademikern i sällskapet, Leif Göransson, svetsare på Kockums, har lett en "Gräv där du står"-cirkel på varvet, där han enligt egen utsago "är nästan född och uppvuxen". Hans bidrag är en översikt över förhållandena på Kockums under mer än 100 år, från 1840 till 1960. Ett tema i framställningen är rationaliseringarna, som "arbetarna alltid haft ont av. --- Trots att man ökade produktionen, så gick antalet anställda ner." Trots detta var optimismen stor omkring 1960, när framställningen slutar: "--- ingen kunde väl ana hur snabb den so-

Göte Bergström är uppskattad cartoonist i VB, men han tecknar landskap också, från Småland och Skåne. Fram till 7.12 ställer han ut på Energiverket. Där är öppet under arbetstid.

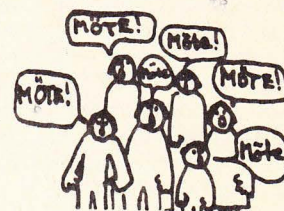
ciala och ekonomiska utvecklingen skulle bli. Men det är en annan historia", slutar Leif Göransson.

Mellan lockrop och muzak

Ett annat intressant bidrag behandlar arbetets och arbetarrörelsens musik. Det är rektorn vid Musikhögskolan i Malmö, folkmusikforskaren mm Håkan Lundström, som beskriver de senaste hundra årens utveckling. För arbetets musik fångar han den i formeln lockrop - arbetssång - muzak.

Arbetarrörelsens musik genomgick stora förändringar på 1920-talet. Radion och senare grammfonen kom att ersätta det direkta muntliga traderandet samtidigt som strejkerna, ett klassiskt ämne för genren, blir färre. Arbetarrörelsens musik stelnar, menar Lundström. Repertoaren kommer alltmer att bestå av "klassiska" arbetarsånger. Så småningom fylls den på med kampsånger från länder där klasskampen var våldsamare än i Sverige, t ex Spanien. Den utvecklingen har ju, som vi vet, fortsatt.

Hantverkare i Malmö, barnarbete och arbetarbarn i skolan är några andra bland flera ämnen i boken, som man kan beställa från Arbetshistoriska seminariet i Lund genom att sätta in 50 kr på pg 53 32 74 - 7.

BLÅSORKESTERN. Sö 29.11 kl 19 rep Kapellsalen inför Mejeriet. Möt våra nya klarinetister! VANDRINGSEKTIONEN. Lö 28.11 kl 19 Italiennostalg hos Marianne S.

VPK IF. Träning på Lerbäcksskolan lö 28.11 kl 16-18.

RADIO SOLIDARITET. Vpk sänder må 30.11 kl 17.30 i Lunds närradio på 99,1 mhz. Det handlar bl a om budgetdebatten i fullmäktige och om N Fäladen.

PALESTINSK-SVENSKA KULTURFÖRENINGEN visar filmerna "Palestinian People Do Have Rights" och "Born Homeless" i Stadsbibliotekets hörsal lö 28.11 kl 18. På Stadsbiblioteket finns också en utställning om palestinska flyktingläger i Jordanien.

kommunistisk kommunalpolitik

KOMPOL. Må 30 november kl 19.30. Kritik och självkritik efter fullmäktiges budgetsammanträde.

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Gunnar Sandin och Lasse Svensson.

Redaktör för nästa nummer är Finn Hagberg, tel 12 90 98.

Ur ögonblickens värld

Christer Boustedt brukade citera "Laura", framför allt i tempon över medium. En kväll på gamla Cafe Syd satt en av hans trogna fans och höll räkningen och mot slutet av andra avdelningen hade han haft tre fingrar uppe på saxofonen plötsligt spelade bara två takter av det fyra takter långa standardcitaten. Killen sträckte upp handen, vek in tummen och fällde ned pekfingeret vid första leden.

En kväll, berättade en discjockey på radion, kom inte den utannonserade Anthony Braxton till ett solo-framträdande i Västtyskland utan ersattes av Roscoe Mitchell. Den besvikna publiken visslade och buade och Mitchell spelade då en egenartad och till synes mycket personlig fras (en snabb löpning i det låga registret följt av ett intervallsprång) om och om igen. Vi i radiopubliken fick höra den så där femtio gånger innan skivan tonades. Flera år senare köpte jag en live-inspelning av en Coltrane-konserter från 1962. Tolv takter in

i Eric Dolphys solo i Blue Train kommer Mitchells fras. Mitchell hade alltså citerat Dophy och bokstavligen borrar sig ned i traditionen.

I torsdags. På Mejeriet. The Leaders. Trevligt. Konstfullt. Skickligt. Kvalitet. Ja ja. Men. Strax innan allt är slut och det riskerar att bli som vanligt igen händer det. Arthur Blythe fastnar i en fras

och det är avslutningen i Lee Morgans solo i den klassiska Moanin' med Art Blakey. Publikens hjäta stannar, ögonen tåras. Igen och igen de sex tonerna från Blythes alt-sax tills varken han eller vi klarar mer.

Och, liksom för att skriva in händelserna i annalerna börjar Lester Bowie trumpet-solot med de första takterna av melodin ("Every morning find me moanin'").

Och världen var förändrad. Pelle Hallstedt